JUDr. Harabin radí, ako sa brániť pred nezákonnými zásahmi policajtov voči ľuďom nerešpektujúcich likvidačné korona-opatrenia

- CZ24 News | 17. února 2021

SLOVENSKO: Bývalý minister spravodlivosti SR Štefan Harabin svojou právnou radou reagoval na incident v susednej Českej republike, ktorý sa odohral v tamojšom lyžiarskom stredisku.

Bývalý šéf Najvyššieho súdu SR a exminister spravodlivosti SR Štefan Harabin vo svojom príspevku na Facebooku radí, ako sa brániť voči nezákonným zásahom policajtov voči ľuďom nerešpektujúcich nezákonné a likvidačné korona-opatrenia. Harabin tým reagoval na incident v susednej Českej republike, keď polícia na Vankově kopci uzavrela lyžiarsky vlek a zadržala prevádzkovateľa strediska.

Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon

Naša právna úprava Vám umožňuje postupovať voči nezákonným zásahom našich policajtov presne tak, ako sa správal náš slovanský brat český občan Hlálenský.

V Česku je takmer identická právna úprava ako u nás.

Platný právny stav na území Slovenskej republiky Vám to umožňuje aj pri existencii uznesení vlády Slovenskej republiky a vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky

Podľa čl. 2 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky:

„Štátne orgány môžu konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.“.

K východiskovým pravidlám právneho štátu s povahou conditio sine qua non, teda nevyhnutnej podmienky patrí, že nie každý orgán verejnej moci môže konať tak, ako si zmyslí, ani tak, ako sa mu žiada, ale môže konať výlučne v medziach zverenej právomoci, a tú musí uplatňovať spôsobom a za podmienok, keď mu Ústava a zákony dovoľujú konať.

Zákon č. 400/2015 Z. z. o tvorbe právnych predpisov a o Zbierke zákonov Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v § 1 ods. 1 definuje všeobecne záväzné právne predpisy ako:

„Ústava Slovenskej republiky, ústavné zákony, zákony, nariadenia vlády Slovenskej republiky , vyhlášky a opatrenia ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy, iných orgánov štátnej správy a Národnej banky Slovenska“.

Bez najmenších pochybností je zrejmé, že uznesenie vlády nie je normatívnym právnym aktom podľa legálnej definície uvedenej v § 1 ods. 1 zákona č. 400/2015 Z. z. Nemôže preto všeobecne zaväzovať obyvateľov Slovenskej republiky. Ide o procesné rozhodnutie najvyššieho kolektívneho orgánu reprezentujúceho výkonnú moc, a zaväzuje len samotnú vládu Slovenskej republiky, resp. príslušné štátne orgány/úrady, ale nie slobodné fyzické osoby – obyvateľov Slovenskej republiky. Iná by bola situácia, ak by šlo aspoň o nariadenie vlády, ktoré je normatívnym právnym aktom.

V tejto spojitosti je obsah uznesenia vlády Slovenskej republiky č. 808 z 31. decembra 2020 s účinnosťou od 1. januára 2021 pre obyvateľov Slovenskej republiky v zásade irelevantný.

Ak ním vláda obmedzila slobodu pohybu a pobytu zákazom vychádzania (patriacu medzi základné ľudské práva a slobody) podľa čl. 5 ods. 4 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z., v čase od 5.00 hod. do 1.00 hod. nasledujúceho dňa, ide nesporne o neúčinnú a nevykonateľnú úpravu. Citované platí aj na všetky predchádzajúce uznesenia vlády z posledného obdobia, ktorými rovnakým (neúčinným a nevykonateľným) spôsobom obmedzila resp. zakázala uplatňovanie základných práv a slobôd (napr. aj právo pokojne sa zhromažďovať v počte nad 6 osôb patriace medzi základné politické práva obmedzené uznesením vlády č. 718 z 11. novembra 2020 podľa čl. 5 ods. 3 písm. h) ústavného zákona č. 227/2002 Z. z.).

Uznesenia vlády Slovenskej republiky nie sú všeobecne záväzné. Ich obsahom sa preto bežný občan môže riadiť dobrovoľne, ale nemusí.

V súvislosti so základným ľudským právom na slobodu pohybu a pobytu ako aj základným politickým právom zhromažďovať sa a uvádzam:

V zmysle Ústavy Slovenskej republiky

čl. 7 ods. 5:

„medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, medzinárodné zmluvy, na ktorých vykonanie nie je potrebný zákon, a medzinárodné zmluvy, ktoré priamo zakladajú práva alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb a ktoré boli ratifikované a vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom, majú prednosť pred zákonmi“;

čl. 154c ods. 1:

„medzinárodné zmluvy o ľudských právach a základných slobodách, ktoré Slovenská republika ratifikovala a boli vyhlásené spôsobom ustanoveným zákonom pred nadobudnutím účinnosti tohto ústavného zákona, sú súčasťou jej právneho poriadku a majú prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd“;

čl. 13:

ods. 1 „povinnosti možno ukladať
písm. a) zákonom alebo na základe zákona, v jeho medziach a pri zachovaní základných práv a slobôd,
písm. b) medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 4, ktorá priamo zakladá práva a povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb, alebo
písm. c) nariadením vlády podľa čl. 120 ods. 2.
ods. 2 medze základných práv a slobôd možno upraviť za podmienok ustanovených touto ústavou len zákonom.

čl. 19:

ods. 1 každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

čl. 23 :

ods. 1 „sloboda pohybu a pobytu sa zaručuje“;
ods. 3 „slobody podľa odsekov 1 a 2 môžu byť obmedzené zákonom, ak je to nevyhnutné pre bezpečnosť štátu, udržanie verejného poriadku, ochranu zdravia alebo ochranu práv a slobôd iných a na vymedzených územiach aj v záujme ochrany prírody“;

čl. 28:

ods. 1 „právo pokojne sa zhromažďovať sa zaručuje“;
ods. 2 „podmienky výkonu tohto práva ustanoví zákon v prípadoch zhromažďovania na verejných miestach, ak ide o opatrenia v demokratickej spoločnosti nevyhnutné na ochranu práv a slobôd iných, ochranu verejného poriadku, zdravia a mravnosti, majetku alebo pre bezpečnosť štátu. Zhromaždenie sa nesmie podmieňovať povolením orgánu verejnej správy“.
Ústava dovoľuje vy(ob)medzovať základné práva a slobody iba zákonom (čl. 13 ods. 2). Takú právomoc Ústava zveruje iba zákonodarnej moci. Nepriznáva ju dokonca ani výkonnej moci.

V zmysle Medzinárodného paktu OSN o občianskych a politických právach

čl. 7:

“nikto nesmie byť mučený alebo podrobovaný krutému, neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu. Najmä sa nebude nikto bez svojho slobodného súhlasu podrobovať lekárskym alebo vedeckým pokusom.”

čl. 12:

1. „každý, kto sa právoplatne nachádza na území určitého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu“;
3. „vyššie spomenuté práva nepodliehajú žiadnym obmedzeniam okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné pre ochranu národnej bezpečnosti, verejného poriadku, verejného zdravia alebo morálky alebo práv a slobôd druhých a ktoré v súlade s ostatnými právami uznanými v tomto

pakte“;

čl. 21:

„uznáva sa právo na pokojné zhromažďovanie. Výkon tohto práva sa nesmie žiadnym spôsobom obmedzovať, s výnimkami, ktoré ustanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti alebo verejnej bezpečnosti, verejného poriadku, ochrany verejného zdravia alebo morálky alebo ochrany práv a slobôd iných“.

Podľa Charty základných práv Európskej únie

čl.1: Ľudská dôstojnosť

„ľudská dôstojnosť je nedotknuteľná. Musí sa rešpektovať a ochraňovať.

čl. 4: Zákaz mučenia a neľudského alebo ponižujúceho zaobchádzania alebo trestu

„nikoho nemožno mučiť ani podrobovať neľudskému alebo ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestu.

čl. 12: Sloboda zhromažďovania a združovania

1. „každý má právo pokojne sa zhromažďovať a slobodne sa združovať s inými na všetkých úrovniach, najmä v súvislosti s politickými, odborárskymi a občianskymi otázkami, z čoho vyplýva, že každý má právo zakladať na ochranu svojich záujmov odbory alebo vstupovať do nich“;

čl. 45: Sloboda pohybu a pobytu

1. „Každý občan Únie má právo na slobodný pohyb a pobyt na území členských štátov“;

čl. 52: Rozsah a výklad práv a zásad

1. „Charty základných práv Európskej únie, akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v tejto charte musí byť ustanovené zákonom a rešpektovať podstatu týchto práv a slobôd. Za predpokladu dodržiavania zásady proporcionality možno tieto práva a slobody obmedziť len vtedy, ak je to nevyhnutné a skutočne to zodpovedá cieľom všeobecného záujmu, ktoré sú uznané Úniou, alebo ak je to potrebné na ochranu práv a slobôd iných.

2. Práva uznané v tejto charte, ktoré sú predmetom ustanovení zmlúv, sa vykonávajú za podmienok a v medziach vymedzených týmito zmluvami.

3. V rozsahu, v akom táto charta obsahuje práva, ktoré zodpovedajú právam zaručeným v Európskom dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, zmysel a rozsah týchto práv je rovnaký ako zmysel a rozsah práv ustanovených v uvedenom dohovore. Toto ustanovenie nebráni tomu, aby právo Únie priznávalo širší rozsah ochrany týchto práv.

4. V rozsahu, v akom táto charta uznáva základné práva vyplývajúce z ústavných tradícií spoločných pre členské štáty, sa tieto práva musia vykladať v súlade s týmito tradíciami.

5. Ustanovenia tejto charty, ktoré obsahujú zásady, môžu byť vykonávané legislatívnymi a exekutívnymi aktmi prijatými inštitúciami, orgánmi, úradmi a agentúrami Únie, a aktmi členských štátov, ak tieto vykonávajú právo Únie, pri výkone svojich príslušných právomocí. Možno sa ich dovolávať pred súdom len na účely výkladu a preskúmavania zákonnosti týchto aktov.

6. Vnútroštátne právne predpisy a prax sa musia zohľadniť v plnej miere tak, ako je to vymedzené v

tejto charte.

7. Súdy Únie a členských štátov náležite prihliadajú na vysvetlivky vypracované s cieľom poskytnúť usmernenia pri výklade tejto charty.“.

čl. 53: Úroveň ochrany

„Žiadne ustanovenie tejto charty sa nesmie vykladať tak, že obmedzuje alebo poškodzuje ľudské práva a základné slobody uznané v rámci príslušného rozsahu ich pôsobnosti, právom Únie, medzinárodným právom a medzinárodnými zmluvami, ktorých zmluvnou stranou je Únia alebo všetky členské štáty, a najmä Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ako aj ústavami členských štátov.“.

čl. 54: Zákaz zneužívania práv

„Žiadne ustanovenie tejto charty sa nesmie vykladať tak, že zahŕňa právo vyvíjať činnosť alebo dopúšťať sa činov zameraných na poškodenie práv a slobôd uznaných v tejto charte alebo na ich obmedzenie vo väčšom rozsahu, ako je ustanovený v tejto charte.“.

V zmysle Európskeho dohovoru o základných ľudských právach a slobodách

čl. 3: Zákaz mučenia

“nikoho nemožno mučiť alebo podrobovať neľudskému alebo
ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu.”
čl. 11: Sloboda zhromažďovania a združovania

1. „Každý má právo na slobodu pokojného zhromažďovania a na slobodu združovať sa s inými, vrátane práva zakladať na obranu svojich záujmov odbory, alebo vstupovať do nich.

2. Výkon týchto práv môže podliehať len takým obmedzeniam, ktoré stanovuje zákon a ktoré sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, na predchádzanie nepokojom alebo zločinnosti, ochranu zdravia alebo morálky alebo ochranu práv a slobôd iných. Tento článok nebráni zavedeniu zákonných obmedzení na výkon týchto práv príslušníkmi ozbrojených síl, polície a úradníkmi štátnej správy.“.

Podľa Protokolu č. 4 zo 16. septembra 1963 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd priznávajúci niektoré práva a slobody iné než tie, ktoré sú už uvedené v dohovore a v prvom dodatkovom protokole k dohovoru

čl. 2 ods. 1, 3 a 4:

1. „každý, kto sa legálne zdržiava na území niektorého štátu, má na tomto území právo slobody pohybu a slobody zvoliť si miesto pobytu.

3. žiadne obmedzenia sa nemôžu uvaliť na výkon týchto práv okrem tých, ktoré ustanovuje zákon a sú nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, na udržanie verejného poriadku, na predchádzanie zločinnosti, na ochranu zdravia alebo morálky alebo na ochranu práv a slobôd iných.

4. práva uvedené v odseku 1 môžu v určitých oblastiach podliehať obmedzeniam, ktoré sú uložené zákonom a sú v demokratickej spoločnosti odôvodnené verejným záujmom“.

Na podklade citovaných ustanovení Ústavy, Paktu OSN, Charty základných práv Európskej únie a Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je nespochybniteľné, že ak medzinárodné zmluvy o ľudských právach (Paktu OSN, Charta a Dohovor) zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd, majú prednosť pred zákonom (čl. 154c ods. 1 Ústavy SR).

Pakt OSN, Charta a aj Dohovor, ktorými je Slovenská republika viazaná, garantujú právo pokojne a slobodne sa zhromažďovať a slobodne sa pohybovať bez akýchkoľvek obmedzení.

Rovnako zo všetkých troch jasne vyplýva, že akékoľvek obmedzenie výkonu práv a slobôd uznaných v Pakte OSN, Charte a Dohovore musí byť ustanovené zákonom (čl. 12 bod 3., čl. 21 Paktu OSN), (čl. 52 bod 1. Charty), (čl. 11 bod 2. Dohovoru, čl. 2 ods. 3, 4 Protokolu č. 4) a môže podliehať len takým obmedzeniam, ktoré stanovuje, resp. ustanovuje zákon.

Uvedené medzinárodné zmluvy, ktorými je Slovenská republiky viazaná, bez pripustenia výnimiek, jednoznačne určujú, že akékoľvek obmedzenia výkonu základných práv a slobôd, aj práva pokojne sa zhromažďovať a slobody pohybu, je možné len a jedine formou zákona (za splnenia aj ostatných predpokladaných podmienok) a nie normou nižšej právnej sily.
Pakt OSN, Charta a Dohovor, ako medzinárodné zmluvy „nadriadené“ nad naše zákony, ale i Ústava jednoznačne hovoria, že obmedzenia výkonu základných práv a slobôd musia byť vykonané formou zákona.

Ústavnoprávne neobstojí názor že štátny orgán, v tomto prípade vláda svojim uznesením, alebo úradník ním vydanou vyhláškou môže zakázať uplatňovanie jedného zo základných práv, či slobôd len na základe zákona.

Základné práva a slobody požívajú zvýšenú ochranu a musia byť garantované nielen za štandardných podmienok, ale práve a najmä aj vo výnimočných situáciách, kedy je náchylnosť zo strany štátnych orgánov ich porušovania zvýšená. Vyjadrené platí aj počas vyhláseného núdzového stavu na území Slovenskej republiky.

Uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 808 z 31. decembra 2020, resp. vyhláška č. 77 Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky z 31. decembra 2020 nie sú realizované spôsobom súladným s Ústavou Slovenskej republiky, Paktom OSN, Chartou základných práv Európskej únie a ani Európskym dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, lebo nešlo o zákon.

Argument, že zákazy určené uznesením vlády, resp. vyhláškou úradníka vyhlásené na základe ústavného zákona, je v tejto spojitosti právne irelevantný.

Ústava dovoľuje vy(ob)medzovať základné práva a slobody iba zákonom (čl. 13 ods. 2). Takú právomoc Ústava zveruje iba zákonodarnej moci. Nepriznáva ju dokonca ani výkonnej moci.

Bez najmenších pochybnosti treba uviesť, že nielen uznesením vlády, ale ani vyhláškou akéhokoľvek úradu (ktorý navyše nie je ani ústredným orgánom štátnej správy, ako napríklad aj Úrad verejného zdravotníctva) nemožno obmedzovať/zakazovať uplatňovanie základných ľudských práv a slobôd garantovaných občanom a obyvateľom nielen Ústavou Slovenskej republiky, ale aj medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná a majú prednosť pred našimi zákonmi.

Ústava platí aj za núdzového stavu, podľa ktorej aj sloboda pohybu a pobytu i zhromažďovania sa, môže byť obmedzená len zákonom prijatým a schváleným riadnym legislatívnym procesom v parlamente, ktorý má 150 poslancov a nie uznesením vlády a už vôbec nie vyhláškou Úradu verejného zdravotníctva, kde práve pri absencii riadneho legislatívneho procesu sa ľahko sprítomní zjavne svojvôľa u jedného človeka (Mikas), alebo iba u 16 členov (vláda).

Základom riadenia ľudskej spoločnosti prostredníctvom práva nie je svojvôľa.

Nerešpektovanie zverenej právomoci a svojvôľa je zvláštnosťou fungovania Slovenskej republiky pod vládou vedenou Matovičom v boji s koronavírusom.

Aby nemohla byť prítomná výhovorka, že ste nepoznali aká je právna úprava u nás pripájam i právnu analýzu renomovaného ústavného právnika, bývalého sudcu Ústavného sudcu Doc. Drgonca o nulitných aktov a neústavných postupov Matoviča a Mikasa.

Bývalý minister spravodlivosti SR Štefan Harabin svojou právnou radou reagoval na incident v susednej Českej republike, ktorý sa odohral v tamojšom lyžiarskom stredisku.

Bývalý šéf Najvyššieho súdu SR a exminister spravodlivosti SR Štefan Harabin vo svojom príspevku na Facebooku radí, ako sa brániť voči nezákonným zásahom policajtov voči ľuďom nerešpektujúcich nezákonné a likvidačné korona-opatrenia. Harabin tým reagoval na incident v susednej Českej republike, keď polícia na Vankově kopci uzavrela lyžiarsky vlek a zadržala prevádzkovateľa strediska.

Zdroj: Facebook Štefan Harabin / InfoVojna